

Je starosta obce považován za politicky exponovanou osobu?

22.7.2026 - Dominik Hrubý | Sdružení místních samospráv ČR

V pravidelné rubrice přinášíme otázky a odpovědi z právní poradny, kterou provozuje pro členské obce legislativní oddělení Sdružení místních samospráv ČR. Vybíráme pro vás záměrně ta témata, která se samospráv týkají obecně.

Podle ustanovení § 4 odst. 5 písm. a) zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, je politicky exponovanou osobou mimo jiné vedoucí představitel územní samosprávy. Závazný výklad tohoto neurčitého právního pojmu může provést pouze nezávislý soud, vodítko pro povinné osoby ve smyslu zákona nicméně poskytuje Metodický pokyn Finančního analytického úřadu (FAÚ).

Aktuální metodický pokyn FAÚ č. 7, aktualizovaný ke dni 17. 7. 2024, uvádí, že mezi vedoucí představitelé územní samosprávy ve smyslu zákona na úrovni obcí patří primátoři statutárních měst a jejich náměstci, tajemníci magistrátů statutárních měst a starostové obcí s rozšířenou působností a některých městských částí Hlavního města Prahy. Starosta obce I. typu ani starosta obce II. typu tedy podle metodického pokynu není politicky exponovanou osobou.

V textu odůvodnění se metodický pokyn odkazuje na princip proporcionality s tím, že uvedení představitelé nakládají s veřejnými prostředky většího rozsahu než představitelé obcí tzv. I. a II. typu, a rovněž rozsah jejich práv a povinností je výrazně širší. Zúžení okruhu politicky exponovaných osob má v praxi zajistit větší efektivitu uplatňování příslušných opatření vůči tomuto okruhu osob.

1 Metodický pokyn je dostupný online na webových stránkách FAÚ.

Shrnutí: Starosta obce I. ani II. typu není podle metodického pokynu FAÚ politicky exponovanou osobou. Mezi tyto osoby na úrovni samospráv spadají pouze primátoři statutárních měst, jejich náměstci, tajemníci magistrátů, starostové obcí s rozšířenou působností a vybraných pražských městských částí, a to z důvodu nakládání s veřejnými prostředky většího rozsahu.

Dominik Hrubý

legislativní analytik SMS ČR

Celý článek si můžete pročíst v červencovém vydání zpravodaje SMSka. Celé číslo si přečtete v elektronické podobě zde. Archiv s předchozími vydáními si otevřete zde.

<https://www.smscr.cz/o-sms-cr/aktuality/je-starosta-obce-povazovan-za-politicky-exponovanou-osobu-5364cs.html>